

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

19 juni 2000

WETSONTWERP
tot aanvulling van
artikel 75 van het Burgerlijk Wetboek

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE
UITGEBRACHT DOOR
MEVROUW **Karine LALIEUX**

INHOUDSOPGAVE

I. Inleiding door de minister van Justitie	3
II. Algemene bespreking	4
III. Nota van de minister van Justitie	7
IV. Stemming	8

Voorgaande documenten :

Doc 50 **0582/ (1999-2000)** :

001 : Ontwerp overgezonden door de Senaat.

002 : Amendement.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

19 juin 2000

PROJET DE LOI
complétant
l'article 75 du Code civil

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE
PAR
MME **Karine LALIEUX**

SOMMAIRE

I. Exposé introductif du ministre de la Justice	3
II. Discussion générale	4
III. Note du ministre de la Justice	7
IV. Vote	8

Documents précédents :

Doc 50 **0582/ (1999-2000)** :

001 : Projet transmis par le Sénat.

002 : Amendement.

**Samenstelling van de commissie op datum van indiening van het verslag/
Composition de la commission à la date du dépôt du rapport :**
Voorzitter / Président : Fred Erdman

A. — Vaste leden / Membres titulaires

VLD	Hugo Coveliers, Guy Hove, Bart Somers
CVP	Jo Vandeurzen, Tony Van Parys, Servais Verherstraeten.
Agalev-Ecolo	Vincent Decroly, Fauzaya Talhaoui.
PS	Thierry Giet, Karine Lalieux.
PRL FDF MCC	Jacqueline Herzet, Charles Michel.
Vlaams Blok	Bart Laeremans, Bert Schoofs.
SP	Fred Erdman.
PSC	Joëlle Milquet.
VU&ID	Geert Bourgeois.

B. — Plaatsvervangers / Membres suppléants

Stef Goris, Fientje Moerman, Kathleen van der Hooft. Geert Versnick.
Simonne Creyf, Yves Leterme, Trees Pieters, Joke Schauvliege.
Anne-Mie Descheemaeker, Mirella Minne, Géraldine Pelzer-Salandra.
Maurice Dehu, Claude Eerdeken, André Frédéric.
Pierette Cahay-André, Claude Desmedt, Olivier Maingain.
Gerolf Annemans, Alexandra Colen, Filip De Man.
Erik Derycke, Peter Vanvelthoven.
Jean-Pierre Grafé, Jean-Jacques Viseur.
Danny Pieters, Karel Van Hoorebeke.

AGALEV-ECOLO	:	Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
CVP	:	Christelijke Volkspartij
FN	:	Front National
PRL FDF MCC	:	Parti Réformateur libéral - Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement
PS	:	Parti socialiste
PSC	:	Parti social-chrétien
SP	:	Socialistische Partij
VLAAMS BLOK	:	Vlaams Blok
VLD	:	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU&ID	:	Volksunie&ID21

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

DOC 50 0000/000:	Parlementair document van de 50e zittingsperiode + het nummer en het volgnummer
QRVA	: Schriftelijke Vragen en Antwoorden
HA	: Handelingen (Integraal Verslag)
BV	: Beknopt Verslag
PLEN	: Plenum
COM	: Commissievergadering

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 50 0000/000 :	Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° et du n° consécutif
QRVA	: Questions et Réponses écrites
HA	: Annales (Compte Rendu Intégral)
CRA	: Compte Rendu Analytique
PLEN	: Séance plénière
COM	: Réunion de commission

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : alg.zaken@deKamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : aff.generales@laChambre.be

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit door de Senaat overgezonden wetsontwerp besproken tijdens de vergaderingen van 2 mei 2000 en 6 juni 2000.

I. — INLEIDING DOOR DE MINISTER VAN JUSTITIE, DE HEER MARC VERWILGHEN

Sinds het openstellen van de grenzen en het vrije verkeer van personen en goederen binnen de Europese Unie zijn er steeds meer gemengde huwelijken. Dit verschijnsel is een positief gevolg van de open grenzen.

Het komt echter voor dat gemengde huwelijken stuklopen, wat vaak tot dramatische situaties leidt, waarbij de kinderen «gelijzeld» worden.

De bestaande verdragen zoals het Verdrag van Luxemburg van 20 mei 1980 betreffende de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen inzake het gezag over kinderen en betreffende het herstel van het gezag over kinderen en het Verdrag van 's-Gravenhage van 25 oktober 1980 betreffende de burgerrechtelijke aspecten van internationale ontvoering van kinderen moeten hier uitkomst bieden. Deze verdragen zijn echter weinig bekend en worden onvoldoende toegepast.

Een van de belangrijkste aspecten van het Verdrag van 's-Gravenhage wordt weergegeven in artikel 3 van het betreffende verdrag dat bepaalt dat het overbrengen of het niet doen terugkeren van een kind als ongeoorloofd wordt beschouwd wanneer :

1. dit geschiedt in strijd met een gezagsrecht, dat is toegekend aan een persoon, een instelling of enig ander lichaam, alleen of gezamenlijk, ingevolge het recht van de Staat waarin het kind onmiddellijk vóór zijn overbrenging of vasthouding zijn gewone verblijfplaats had; en

2. dit recht alleen of gezamenlijk daadwerkelijk werd uitgeoefend op het tijdstip van het overbrengen of het niet doen terugkeren, dan wel zou zijn uitgeoefend, indien een zodanige gebeurtenis niet had plaatsgevonden.

België is, net als 57 andere landen, ondertekenaar van het Verdrag van 's-Gravenhage, dat als doel heeft de ontvoering van kinderen naar het buitenland onmogelijk te maken door een regeling te treffen voor de terugkeer van die kinderen naar het land waar zij gewoonlijk verblijven.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné ce projet de loi transmis par le Sénat au cours de ses réunions des 2 mai et 6 juin 2000.

I.— EXPOSÉ INTRODUCTIF DU MINISTRE DE LA JUSTICE, M. MARC VERWILGHEN

Depuis l'ouverture des frontières favorisant ainsi la libre circulation des personnes et des biens à l'intérieur de l'Union européenne, il y a de plus en plus d'unions de couples mixtes. Ce phénomène est une suite positive de cette ouverture.

Cependant, il arrive que des couples mixtes se déchirent, ce qui provoque régulièrement des situations dramatiques où les enfants sont pris en « otage ».

Les conventions existantes comme la Convention de Luxembourg du 20 mai 1980 sur la reconnaissance et l'exécution des décisions en matière de garde des enfants et le rétablissement de la garde des enfants et la Convention de La Haye du 25 octobre 1980 sur les aspects civils de l'enlèvement international d'enfants doivent apporter une solution en l'espèce. Ces conventions sont toutefois peu connues et encore insuffisamment appliquées.

Un des principaux aspects de la Convention de La Haye fait l'objet de l'article 3 de la convention en question qui prévoit que l'enlèvement ou la séquestration d'un enfant est considéré comme illicite lorsque :

1. c'est une atteinte au droit de garde attribué à une personne, une institution ou tout autre organisme, seul ou conjointement, sous la loi de l'État dans lequel l'enfant avait sa résidence habituelle juste avant l'enlèvement ou la séquestration ; et

2. lors de l'enlèvement ou de la séquestration, ce droit de garde était réellement exercé soit seul, soit conjointement, ou aurait été exercé s'il n'y avait eu cet enlèvement ou séquestration.

La Belgique est signataire, comme 57 autres pays, de la Convention de La Haye dont l'objectif est de rendre impossible l'enlèvement d'enfants entre deux pays, en organisant le retour de l'enfant dans le pays où il a sa résidence habituelle.

Het wetsontwerp omvat 2 artikelen:

- het eerste artikel heeft betrekking op de toepassing van artikel 78 van de Grondwet;
- het tweede artikel stelt de aanpassing voor van artikel 75 van het Burgerlijk Wetboek, zoals gewijzigd bij de wet van 4 mei 1999, met volgend lid:

«Na de voltrekking van een huwelijk waarbij ten minste één van de echtgenoten niet de Belgische nationaliteit heeft, licht de ambtenaar van de burgerlijke stand de echtgenoten in over het feit dat België het Verdrag van 's-Gravenhage betreffende de burgerrechtelijke aspecten van internationale ontvoering van kinderen heeft ondertekend».

Voorliggend wetsontwerp is oorspronkelijk een wetsvoorstel dat in de Senaat werd ingediend door mevrouw Anne-Marie Lizin.

De minister van Justitie heeft evenwel enkele bedenkingen bij deze tekst die wetsontwerp is geworden.

Het is moeilijk verdedigbaar deze informatie slechts te verstrekken als ten minste één van de echtgenoten de Belgische nationaliteit niet heeft.

Voorts verplicht artikel 75 van het Burgerlijk Wetboek de ambtenaar van de burgerlijke stand de echtgenoten te informeren over enkele wettelijke bepalingen alvorens het jawoord wordt uitgesproken. Het is logisch dat de toekomstige echtgenoten op hetzelfde ogenblik op de hoogte zouden worden gebracht van het feit dat België het Verdrag van 's-Gravenhage heeft ondertekend en niet na de voltrekking van het huwelijk zoals voorgesteld in het wetsontwerp.

II. — ALGEMENE BESPREKING

De heer Fred Erdman (SP) meent dat alle koppels, ongeacht hun nationaliteit, over de draagwijdte van het Verdrag van 's-Gravenhage moeten worden ingelicht.

Hij vraagt zich af of er geen koninklijk besluit bestaat dat bepaalt welke vermeldingen het trouwboekje allemaal moet bevatten. De bedoeling van voorliggend wetsontwerp kan desgevallend bereikt worden door een wijziging van het koninklijk besluit. De tekst van het verdrag zou kunnen worden opgenomen in het trouwboekje.

De inhoud van de bepalingen van het Verdrag van 's-Gravenhage zouden eigenlijk verstrekt moeten worden bij de aangifte van een geboorte aangezien het verdrag voornamelijk in deze context van belang is. Het zou opportuun zijn de minister van Binnenlandse Zaken te vragen bij elke geboorteaangifte de aangever een docu-

Le projet de loi comprend deux articles :

- l'article 1er a trait à l'application de l'article 78 de la Constitution
- l'article 2 vise à compléter l'article 75 du Code civil, tel qu'il a été modifié par la loi du 4 mai 1999, par l'alinéa suivant :

« Après que le mariage soit prononcé entre deux personnes dont l'une au moins n'est pas de nationalité belge, l'officier d'état civil informe les époux du fait que la Belgique est signataire de la Convention de La Haye relative aux aspects civils de l'enlèvement international d'enfants. ».

Le projet de loi à l'examen était, à l'origine, une proposition de loi, qui a été déposée au Sénat par Mme Anne-Marie Lizin.

Le ministre de la Justice formule toutefois certaines objections à l'égard de ce texte devenu projet de loi.

Il est difficilement justifiable de ne communiquer cette information qu'aux couples dont l'un des membres au moins n'est pas de nationalité belge.

En outre, l'article 75 du Code civil impose à l'officier de l'état civil d'informer les époux de quelques dispositions légales avant que soit prononcé le consentement. Il est logique que les futurs époux soient informés au même moment du fait que la Belgique a signé la Convention de La Haye, et non après que le mariage a été prononcé, ainsi que le propose le projet de loi.

II. — DISCUSSION GÉNÉRALE

M. Fred Erdman (SP) estime que tous les couples, quelle que soit leur nationalité, doivent être informés de la portée de la Convention de La Haye.

Il demande s'il n'existe pas d'arrêté royal fixant les mentions qui doivent figurer dans le livret de mariage. Dans l'affirmative, l'objectif du projet à l'examen pourrait être atteint en modifiant l'arrêté en question. Le texte de la convention pourrait être repris dans le livret de mariage.

Le contenu des dispositions de la Convention de La Haye devrait en fait être remis lors de la déclaration d'une naissance, étant donné que c'est surtout à l'égard des enfants que la convention sortit d'importants effets. Il conviendrait de demander au ministre de l'Intérieur de faire en sorte que, lors de chaque déclaration de nais-

ment te laten overhandigen waarin de relevante bepalingen van het Verdrag van 's-Gravenhage en alle verplichtingen van ouders ten overstaan van kinderen worden vermeld.

Bij handhaving van huidig wetsontwerp doet zich ook een tweede discriminatie voor in de mate dat alleen gehuwde ouders op de hoogte zouden zijn van de draagwijdte van het verdrag en niet de samenwonende ouders.

In geval van adoptie stelt zich de vraag of men in het kader van de adoptiewetgeving niet duidelijk moet stellen dat het Verdrag van 's-Gravenhage ook van toepassing is.

*
* *

Mevrouw Jacqueline Herzet (PRL FDF MCC) is sceptisch over de doeltreffendheid van huidig wetsontwerp. Het gaat hier voornamelijk over het geven van informatie als preventie. Zij is als dusdanig niet tegen het principe om artikel 75 van het Burgerlijk Wetboek te wijzigen. Als burgemeester leest zij bij elke huwelijksvoltrekking alle artikelen van het Burgerlijk Wetboek voor die van toepassing zouden kunnen zijn op het huwelijkspaar in kwestie.

De verloofden, en zeker wanneer het een gemengd koppel betreft, worden door haar vóór de huwelijksplechtigheid over de relevante wetsbepalingen geïnformeerd. Bij het huwelijksboekje wordt ook een document gevoegd waarbij de verplichtingen en toepasselijke verdragen worden weergegeven.

Het wetsontwerp dient op zijn minst te worden aangepast opdat het van toepassing zou zijn op alle echtparen en niet enkel op diegenen waarbij ten minste één van de echtgenoten de Belgische nationaliteit niet heeft.

Zou het niet mogelijk zijn de verloofden voorafgaandelijk de teksten van de toepasselijke verdragen te overhandigen en hen een soort bewijs van ontvangst te laten tekenen ?

*
* *

De heer Charles Michel (PRL FDF MCC) sluit zich aan bij de reeds gemaakte opmerkingen. Buiten de symbolische waarde is het concrete nut van voorliggend wetsontwerp hem niet geheel duidelijk. Het is goed dat het Parlement zich in dergelijke debatten engageert maar dergelijk voorstel zal ontvoeringen niet kunnen beletten. Aangezien men echter elk middel moet aanwenden in de strijd tegen ontvoeringen en als de meerderheid besluit deze tekst aan te nemen, zal spreker zich hierbij aansluiten, op voorwaarde weliswaar dat de tekst geen discriminaties bevat.

sance, le déclarant reçoit un document contenant les principales dispositions de la Convention de La Haye et mentionnant toutes les obligations des parents à l'égard de leurs enfants.

Le maintien du projet à l'examen créerait en outre une deuxième discrimination en ce sens que seul les couples mariés seraient informés de la portée de la convention et pas les cohabitants.

En ce qui concerne l'adoption, on pourrait s'interroger sur l'opportunité de préciser clairement, dans la législation y afférente, que la Convention de La Haye est également d'application.

*
* *

Mme Jacqueline Herzet (PRL FDF MCC) est sceptique quant à l'efficacité du projet de loi à l'examen, qui vise essentiellement à informer les époux à titre préventif. Elle n'est toutefois pas opposée au principe même d'une modification de l'article 75 du Code civil. En tant que bourgmestre, elle donne lecture, lors de chaque mariage, de tous les articles du Code civil qui pourraient s'appliquer aux couples.

Elle informe les futurs époux, surtout s'il s'agit d'un couple mixte, des dispositions légales pertinentes avant même la célébration du mariage. Au livret de mariage est joint un document reprenant les obligations et les traités applicables en la matière.

Il convient à tout le moins d'adapter le projet de loi afin de le rendre applicable à tous les couples, et pas uniquement à ceux dont un au moins des époux n'est pas de nationalité belge.

Ne pourrait-on pas remettre, au préalable, aux futurs époux les textes des traités applicables et leur faire signer une sorte d'accusé de réception ?

*
* *

M. Charles Michel (PRL FDF MCC) fait siennes les observations qui ont déjà été formulées. Hormis la valeur symbolique, l'utilité concrète du projet de loi à l'examen ne lui paraît pas évidente. S'il est bon que le parlement s'engage dans ce genre de débats, le projet ne pourra pas empêcher les enlèvements d'enfants. Étant donné toutefois qu'il faut utiliser tous les moyens pour lutter contre les enlèvements, l'intervenant déclare que, si la majorité décide d'adopter ce texte, il l'appuiera également, à condition toutefois qu'il ne comporte aucune discrimination.

*
* *

De heer Fred Erdman (SP) wijst er op dat het voorlezen van de relevante artikelen van het Burgerlijk Wetboek tijdens een huwelijksvoltrekking deel uitmaakt van een plechtige akte. Niet-naleving hiervan geeft aanleiding tot nietigheid. De lezing van relevante bepalingen na de huwelijksvoltrekking zal daarentegen geen enkel effect ressorteren. Waarom zou men ook alleen maar melding maken van het Verdrag van 's-Gravenhage en niet van het Verdrag van Luxemburg van 20 mei 1980 betreffende de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen inzake het gezag over kinderen en betreffende het herstel van het gezag over kinderen.

*
* *

De heer Claude Desmedt (PRL FDF MCC) meent dat, alvorens de leden amendementen zouden indienen, men het eens moet zijn over het principe van voorliggend ontwerp.

Het feit dat bij een huwelijksvoltrekking reeksen verplichtingen worden voorgelezen, heeft immers geen invloed op het uiteindelijk gedrag van de betrokkenen. Hij verwijst naar de verplichting van trouw. De noodzaak van huidige wetgevend initiatief is dan ook bedenkelijk.

De heer Fred Erdman (SP) merkt op dat de tussenkomst van de autoriteiten ter zake van preventieve aard zou zijn.

*
* *

De heer Marc Verwilghen, minister van Justitie, vraagt zich af wat de sanctie zou zijn als de burgerlijke stand het voorgestelde document niet zou gegeven hebben. Men mag immers niet vergeten dat internationale verdragen volgens het principe *pacta sunt servanda* van een hogere rangorde zijn dan het interne recht.

Is het feit dat een dergelijk document werd afgegeven een verzwarende dan wel een verzachtende omstandigheid bij de ontvoering van een kind door één van de ouders ?

De heer Fred Erdman (SP) repliceert dat de afgifte van dergelijk document als een administratieve, informatieve en preventieve verplichting moet worden beschouwd.

*
* *

M. Fred Erdman (SP) attire l'attention sur le fait que la lecture des articles du Code civil afférents au mariage au cours d'une célébration de mariage participe d'un acte solennel. Cette lecture doit avoir lieu, à peine de nullité du mariage. La lecture de dispositions importantes après la célébration du mariage serait en revanche sans effet. Par ailleurs, pourquoi mentionnerait-on uniquement la convention de La Haye, à l'exclusion de la Convention de Luxembourg du 20 mai 1980 sur la reconnaissance et l'exécution des décisions en matière de garde des enfants et le rétablissement de la garde des enfants.

*
* *

M. Claude Desmedt (PRL FDF MCC) estime que la présentation d'amendements par des membres ne se justifie que s'il y a accord préalable sur le principe du projet de loi à l'examen.

Le fait qu'on lise aux futurs époux une série d'obligations à l'occasion de la célébration de leur mariage n'a en effet aucune influence sur leur comportement effectif. L'intervenant renvoie à cet égard à l'obligation de fidélité. Il est dès lors permis de s'interroger sur l'opportunité du projet de loi à l'examen.

M. Fred Erdman (SP) fait observer que l'intervention des autorités serait en l'occurrence de nature préventive.

*
* *

M. Marc Verwilghen, ministre de la Justice, se demande quelle serait la sanction si l'état civil ne remettait pas le document en question. Il ne faut en effet pas oublier que les conventions internationales priment le droit interne en vertu du principe *pacta sunt servanda*. La remise d'un tel document constitue-t-elle une circonstance aggravante ou une circonstance atténuante en cas d'enlèvement d'un enfant par l'un des parents ?

M. Fred Erdman (SP) réplique que la remise d'un tel document doit être considérée comme une obligation administrative, informative et préventive.

*
* *

In de veronderstelling dat deze aangelegenheid zal kunnen geregeld worden door een circulaire of koninklijk besluit maakt *de heer Charles Michel (PRL FDF MCC)* de bedenking of men bij de mededeling van de toepasselijke verdragen bij de aangifte van geboorte niet het tegenovergestelde effect zal veroorzaken in de mate dat de aandacht getrokken wordt op de onvolmaaktheden van de verdragen met name dat er verscheidene landen het verdrag niet hebben ondertekend.

De heer Fred Erdman (SP) beaamt deze mogelijkheid maar merkt op dat deze informatie ook vermeld kan worden op de identiteitskaart welke gegeven wordt aan jonge kinderen.

III. — NOTA VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE

De omzendbrieven van de minister van Binnenlandse Zaken dd. 14.11.1866, 12.07.1897, 15.10.1898, 18.08.1934, 27.05.1949, 05.03.1952 en 22.11.1956 hebben betrekking op de aflevering van trouwboekjes en de er in aan te brengen vermeldingen. In de omzendbrief van 15.10.1898 wordt voor het eerst het algemeen gebruik van de trouwboekjes sterk aanbevolen en worden er richtlijnen gegeven betreffende de inhoud.

De omzendbrief van 18 augustus 1934 raadt aan om in het trouwboekje het feit te vermelden of er al dan niet een huwelijkscontract bestaat.

Er wordt eveneens gesuggereerd om de datum van het verlijden van de akte en de naam en de standplaats van de notaris te vermelden. De omzendbrief van 27.05.1949 raadt aan om bepaalde inlichtingen aangaande de burgerlijke stand, de nationaliteit en een aangepaste tekst over kinderverzorging in het trouwboekje op te nemen.

Door de Minister van Justitie werden in de omzendbrief van 16 juni 1969 aan de ambtenaar van de burgerlijke stand enkele richtlijnen gegeven betreffende de vermeldingen in het uittreksel van de akte van huwelijk in het huwelijksboekje.

In zijn antwoord op de parlementaire vraag van Volksvertegenwoordiger BAUDSON dd. 15 mei 1973 (Vr. En Antw. 15 mei 1973, 1972-73, 1482 (vraag nr. 105bis) stelde de toenmalige Minister van Justitie dat de afgifte van het trouwboekje vrij is. Het is de taak van de gemeentebesturen te beslissen of zij al dan niet trouwboekjes ter beschikking stellen en hoe zij zijn samengesteld.

*
* *

A supposer que cette question puisse être réglée par voie de circulaire ou d'arrêté royal, *M. Charles Michel (PRL FDF MCC)* se demande si la communication des conventions applicables lors de la déclaration de naissance n'aura pas l'effet contraire, dans la mesure où l'attention sera attirée sur les imperfections des conventions, notamment sur le fait que plusieurs pays n'ont pas signé la convention.

M. Fred Erdman (SP) reconnaît que tel pourrait être le cas, mais fait observer que cette information pourrait également être mentionnée sur la carte d'identité qui est délivrée aux jeunes enfants.

III. — NOTE DU MINISTRE DE LA JUSTICE

Les circulaires du ministre de l'Intérieur des 14 novembre 1866, 12 juillet 1897, 15 octobre 1898, 18 août 1934, 27 mai 1949, 5 mars 1952 et 22 novembre 1956 concernent la délivrance de livrets de mariage et les mentions à y porter. La circulaire du 15 octobre 1898 recommande vivement, pour la première fois, l'utilisation généralisée des livrets de mariage et donne des directives concernant leur contenu. La circulaire du 18 août 1934 recommande de préciser dans le carnet de mariage s'il existe un contrat de mariage.

Il est également suggéré de mentionner la date de passation de l'acte et le nom et la résidence du notaire. La circulaire du 27 mai 1949 recommande d'indiquer dans le livret de mariage certains renseignements concernant l'état civil et la nationalité et d'y faire figurer un texte approprié relatif aux soins à dispenser aux enfants.

Dans la circulaire du 16 juin 1969, le ministre de la Justice avait donné quelques directives aux officiers de l'état civil concernant les mentions à faire figurer dans l'extrait d'acte de mariage prévu dans le carnet de mariage.

Dans sa réponse à la question parlementaire du député BAUDSON du 15 mai 1973 (Bulletin des questions et réponses du 15 mai 1973, 1972-73, 1482 (question n° 105bis), le ministre de la Justice de l'époque précisait que la délivrance du carnet de mariage est libre. Il appartient aux administrations communales de décider si elles délivrent ou non des carnets de mariage et ce qu'elles y font figurer.

Het eventuele aanbrengen in het trouwboekje van de vermelding dat België het Verdrag van 's-Gravenhage betreffende de burgerrechtelijke aspecten van internationale ontvoering van kinderen heeft ondertekend, heeft slechts een beperkte draagwijdte. Men bereikt hiermee enkel de ouders van binnen een huwelijk geboren kinderen, en niet die van o.m. de kinderen die niet binnen een huwelijk zijn geboren of ouders van geadopteerde kinderen. Bovendien worden hiermee de categorie vreemdelingen die een huwelijk aangaan in het buitenland evenmin bereikt. De vreemdelingen die mevr. Lizin in haar voorstel waarschijnlijk stilzwijgend viseert (overwegend Marokkaanse en Turkse onderdanen), behoren meestal tot de categorie van vreemdelingen die in het buitenland in het huwelijk treden, zodat dit voorstel zijn doel grotendeels lijkt voorbij te schieten.

Niets weerhoudt de gemeenten er echter van deze vermelding in het trouwboekje aan te brengen.

IV. — STEMMING

Artikel 1 en bijgevolg het gehele wetsontwerp wordt verworpen met 10 stemmen en 2 onthoudingen.

De rapporteur,

Karine LALIEUX

De voorzitter,

Fred ERDMAN

Le fait de mentionner dans le carnet de mariage que la Belgique est signataire de la Convention de La Haye relative aux aspects civils de l'enlèvement international d'enfants, n'a qu'une portée limitée. Une telle mesure ne toucherait que les parents d'enfants nés dans le cadre d'un mariage et non ceux notamment d'enfants qui ne sont pas nés dans le cadre d'un mariage ni les parents d'enfants adoptés. Cette mesure ne toucherait pas non plus les étrangers qui ont contracté mariage à l'étranger. Les étrangers que Mme Lizin vise tacitement dans sa proposition (pour la plupart des ressortissants marocains et turcs) relèvent généralement de la catégorie d'étrangers qui contractent mariage à l'étranger, de sorte que la proposition à l'examen semble manquer son but.

Rien n'empêche toutefois les communes de faire figurer cette mention dans le carnet de mariage.

IV. — VOTE

L'article 1er et, par conséquent, l'ensemble du projet de loi sont rejetés par 10 voix et 2 abstentions.

Le rapporteur,

Karine LALIEUX

Le président,

Fred ERDMAN